

EL PUNT AVUI+

Edita: Hermes Comunicacions SA
http://www.elpuntavui.cat
Centrala Girona: 972 18 64 00
Centrala Barcelona: 93 227 66 00
Atenció al client: 972 18 64 80
Redacció Girona: Santa Eugènia, 42. 17005
Redacció Barcelona: Tàpies, 2. 08001

Director: Xevi Xirgo i Teixidor.
Vicedirector: Carles Ribera.
Directors adjunts: Xevi Sala (Girona), Pepa Masó (Informació General), Joan Ventura (Informació Cultural), Lluís Martínez (Tancament), Jordi Grau (Formats Especials), Ramon Roca (L'Econòmic), Miquel Riera (Presència) i Joan Rueda (Informació Local).
Caps de secció: Toni Brosa (Opinió), Joan Armengol (Economia), Pilar Esteban (Europa-Món), Anna Serrano (Política), Carles Sabaté (Societat), Jaume Vidal (Cultura), David Castillo (Suplement Cultura), Andreu Puig (Fotografia), Quim Puigvert (Llengua), Jordi Molins (Disseny), Montse Martínez (Apunts), Carme Torns (Documentació), Antoni Dalmau (Tancament), Susanna Oliveira (Barçakids), Jaume Batchellí (Producció), Montse Oliva (delegada a Madrid), Pere Gorgoll (Necrològiques), Gemma Busquets (Comunicació), Narcís Genís, Tura Soler, Xavier Castillón i Anna Puig (Comarques Gironines).

Conseller delegat: Joan Vall i Clara.
Gerència Comercial: Anna Maria Ribas.
Direcció Comercial: Eva Negre (El Punt Avui), Eduard Villacé (Agències), Maria Àngels Taulats (Setmanaris), Josep Sánchez (El 9) i Carles Gri (Serveis al Lector).
Webs i Sistemes: Josep Madrenas (director), Marc Massot (Programari), Joan Sarola (Sistemes) i Ramon Buch (Disseny).
Recursos Humans: Miquel Fuentes. Administració: Carme Bosch.
Producció i Logística: Lluís Cama. Distribució: Concepció Casals.

HEM DE COMBATRE LA
DISPERSIÓ PER AFAVORIR
L'ATENCIÓ PLENA

Francesc
Torralba

Director de la càtedra
Ethos de la URL

LA COLUMNA

Contra la dispersió

Comença un nou curs. Més enllà del debat polític sobre les retallades i sobre la nova llei orgànica d'educació, s'imposa la necessitat de reflexionar sobre un dels fenòmens més greus que s'està produint en les aules del nostre país. Em refereixo a la dispersió.

ELS MESTRES i professors es queixen reiteradament de la dificultat que tenen per captar l'atenció dels seus alumnes i per mantenir aquesta atenció durant l'hora de classe. Aquest és un fenomen que afecta totes les aules de manera desigual, però no se n'escapa cap. Les aules de la universitat no són una excepció, ans al contrari. Algú pot pensar que manca perícia, habilitat pedagògica, recursos didàctics per captar l'atenció, motivar els alumnes i despertar el seu interès. En algunes ocasions pot ser una raó explicativa, però en la majoria de casos no és aquest el problema. Tenim bons mestres, experimentats i capacitats per ensenyar a un públic molt divers i fragmentat. Alguns ho fan amb vocació i entusiasme tot i les hostilitats del moment.

EL PROBLEMA de la dispersió té un abast més gran i més profund i molt sovint els mestres i professors no sabem com actuar per fer-hi front. La dispersió afecta greument el rendiment acadèmic i comporta una gran pèrdua de temps i de diners. No hi ha dubte que per aprendre qualsevol habilitat, per introduir-se en qualsevol coneixement,

cal prestar atenció i concentrar-se. Com més intensa és la concentració, més fàcilment s'accedeix al coneixement i més rendiment es treu del temps.

LA DISPERSIÓ és un vertader obstacle al procés d'aprenentatge, perquè la ment flueix d'un estímul a l'altre, papalloneja d'un lloc a l'altre sense pouar en res. La conseqüència final és la incompetència i la pèrdua de temps educatiu i laboral. La qüestió clau no és quantes hores estan els infants a les aules, ni quantes hores estan els universitaris asseguts a les cadires, ni quantes hores ensenyen els mestres; la qüestió és com hi estan, què fan mentre hi són, com aprofiten cada segon de la pràctica educativa. Països que estan molt més ben situats que nosaltres en les avaluacions educatives dediquen menys hores de classe a l'any.

UNA GRAN ASSIGNATURA pendent és ensenyar la mainada a concentrar-se, a posar tots els sentits en la cosa que estan estudiant, a oblidar-se de la resta per exercir

l'atenció plena. Som lluny d'aquesta situació. Els primers que ens hi hem d'exercitar som els mestres i els professors. La introducció de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació han accelerat i engrandit el fenomen de la dispersió. Només cal observar la cambra de qualsevol adolescent del nostre país per adonar-se'n. La pantalla vomita tot tipus de sons i d'imatges i els artefactes tècnics que té damunt la taula encara accentuen més la curiositat i l'afany de novetats de l'estudiant. Està pendent del que passa a la xarxa, del darrer comentari, de la darrera xafardearia de la colla; ara mira fotografies, ara es despenja un vídeo del Youtube.

ELS PROFESSORS i mestres hem de lluitar intensament contra l'ús que s'està fent de les tecnologies de la informació i de la comunicació. Ben emprades són instruments molt valuosos per ampliar coneixements i per adquirir destreses de tot tipus, però mal utilitzades són fonts de dispersió, obstacles en el procés educatiu.

FÓRA BO DEDICAR temps i energies a reflexionar sobre les formes de combatre la dispersió mental i emocional a les aules per tal d'afavorir, així, la concentració i l'atenció plena. Educar en aquesta capacitat no solament és útil des d'un punt de vista acadèmic, sinó professional i humà. Si volem estudiants competents i professionals excel·lents, hem d'educar-los en la concentració i en l'atenció plena.

La qüestió clau no és quantes hores estan els infants a les aules, sinó com hi estan, què fan mentre hi són

El vesper

Enric
Vila

Periodista i historiador

Una de les lectures que m'han entretingut aquest estiu ha estat la novel·la de Genis Sinca, *Una família exemplar*. El llibre explica com dos consogres lluiten per fer créixer el seu poder i la seva reputació comarcal a través del matrimoni dels seus fills. La història està escrita en clau de *best-seller* satíric. Si es fa massa cas del resum de la contraportada o d'alguns passatges caricaturescos pot semblar que explica una història qualsevol. La novel·la és distreta i apta per a tots els públics. Però descriu un drama que, a més de ser universal, té peculiaritats molt catalanes. Qui vulgui entendre la història del país –i els perills que corre l'independentisme, fins i tot en cas

Llegeixin 'Una família exemplar', veuran què passa al seu voltant i a les notícies

que guanyi un referèndum – trobarà un cabàs de pistes en aquesta novel·la. Malgrat que l'acció se situa entre Manresa i Tortosa, el llibre es podria traslladar a Barcelona sense variacions. El doctor Bou podria ser un pediatre de les Corts o de l'Eixample i els Mirabaix podrien ser una família establerta en alguns d'aquests carrers sense ànima que hi ha a la part alta de la Diagonal. En la lluita que l'autor planteja entre la ingenuïtat i la gana, entre el sentimentalisme i la buidor, hi ha la pedra de toc dels famosos cinc-cents anys que fa que els catalans fem l'imbècil. Sinca no té la veu d'ultratomba, neutra i testimonial, d'un Philip Roth ni la gràcia divina d'un Tom Sharpe. De vegades sembla que té por d'escriure un llibre massa bo, cosa comprensible en un país educat a cops de pal, perquè la gent aprengui a ser discreta. La novel·la, però, té qualitat i força. La sàtira que Sinca fa del localisme i de les relacions de poder fa pensar que si el camí cap a la independència no serveix per muscular l'ànima atrofiada del país serà la manera com ho acabarem de perdre tot. Produeix un goig estrany veure un escriptor català endinsant-se en el vesper. Llegeixin *Una família exemplar*, veuran què passa al seu voltant i a les notícies; les entranyes d'aquest país de còmplices i petits maltractadors secretament lligats pel complex.

LA
PUNXA
D'EN
JAP

Joan
Antoni
Poch

